

12 משק הבקר והחלב

עם מזכירי התנועה הקיבוצית.

יש לומר לראשי התנועה הקיבוצית שלנו וגם לראשי הארגונים: אתם ברובכם, ראשי התנועה, כשלתם בגדול, בעצם הוכחתם סופית שאינכם מייצגים אותנו! בחרתם לשתוק בנושא מהותי זה זמן רב, לשבת על הגדר, או להתנגד להצעת היצרנים, זה מהלך שלא ייסלח. לדעתי, זו פרשת מים שאחריה אין עוד אימון בכם!

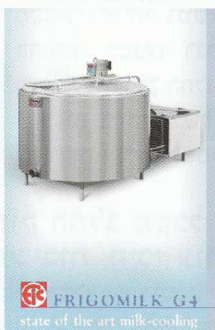
לחברה שקנתה את תנובה - "אייפקס" בראשותה של ד"ר זהבית כהן ולהגיע איתה להסכמים על עבודה משותפת ואחריות לענף. במספר פגישות שקיימנו עם זהבית חשנו הבנה ורצון לעבודה משותפת להבטחת קיומו של הענף, שמבטיח גם את קיומן של

מבלי לראות את הנושאים המקצועיים, האידיאולוגיים והציוניים. יצירת הבטחות מפתות של הרבה כסף, פנסיה, חזרת חבות, גרמו לזליגה של תומכים רבים וההיסטוריה עוד תשפוט את המהלכים. בסיטואציה החדשה שנוצרה היה עלינו לחבור

דבר, היה קשה להוביל את המהלך שאנחנו היינו בטוחים בו. הסיבה העיקרית שהצעתנו לא עברה היא פעילות של מספר גופים, שגרמו לכך שקבוצות שהיו מוכנות ללכת איתנו נסוגו מהצעתם. קטונו מלהילחם בכוחות מסוג זה ונראה לי שהגורם של "עגל הזהב" סנוור את האנשים,

יבואנים בלעדיים של
מיכלי קירור חלב
FRIGOMILK
בכל הגדלים

המומחים למכוני חליבה

יבוא, שיווק, תכנון והקמת מכוני חליבה לבקר ולצאן

יבואנים
בלעדיים
של מיינקות
ORVALEX

כל ציוד החליבה והציוד הנלווה לרפת ולדיר ■ יבואן FULL WOOD וחברות נוספות ■ שירות מהיר ומקצועי

מושב עמקה 48, ד.ג. אשרת 25253 טל. 04-9969577, פקס. 04-9965375
רמי - 052-4617886, משה - 052-4617889
tiram32@bezeqint.net, moshe@trm.org.il

המחלבות.

יש לציין כי לתהליך הלא פשוט שעברנו – לא הייתה תמיכה של מנהיגי תנועות ההתיישבות. זו עובדה מפתיעה עקב התפקיד המוגדר והציבורי של ראשי התנועות, אשר אמורים לשמור על מהותה של ההתיישבות העובדת ולייצג את מגוון הדעות. אני מקווה כי כלל הציבור מהמושבים והקבוצים, יגידו את דברם בעניין זה, בימי ההכרעה הבאים.

יש לומר לראשי התנועה הקיבוצית שלנו וגם לראשי הארגונים: אתם ברובכם, ראשי התנועה, כשלתם בגדול, בעצם הוכחתם סופית שאינכם מייצגים אותנו! בחרתם לשתוק בנושא מהותי זה זמן רב, לשבת על הגדר, או להתנגד להצעת היצרנים, זה מהלך שלא ייסלח. לדעתי, זו פרשת מים שאחריה אין עוד אמון בכם!

מכירת תנובה חושפת את יצרני החלב מכל החזיתות. איך ההתאחדות נערכת ליום שאחרי תנובה?

אני יוצא מתוך הנחה שישנם שלושה בסיסים להמשך שיתוף הפעולה עם תנובה בעידן של "אייפקס" ומאיר שמיר.

1. הסכם החלב שנחתם בין תנובה, בשיתוף "אייפקס" וזהבית כהן. הסכם שלדעת מביני דבר הינו הסכם שבו, לראשונה, מוכרת התאחדות כגוף היציג והבלעדי של יצרני החלב. אין מה להשוות את ההסכם המעודכן לזה שהיה במקור בין "אייפקס" לבין תנובה. אני מאמין, מהשיחות שקיימנו עם זהבית, שהם יקפידו לעמוד בהסכם.
2. בשיחות עם זהבית סיכמנו על הקמת צוות מקצועי משותף בנושאי החלב שילווח את ההנהלה. השפעה רבה תהיה לגבי הצורה שבה יעבור חוק החלב.
3. שותפות בניהולה של מועצת החלב אשר לה הכוח והרצון לשמור על הענף.

חוק החלב מקבל משנה חשיבות. היכן עומדת החקיקה?

לחוק החלב יש היסטוריה שמוכרת לי מסוף שנות ה-90, בעת ששימשתי כעוזר שר החקלאות. כל הגורמים בענף הגיעו למסקנה שיש לפעול להבטחת הענף לאורך שנים שכן ללא חקיקה, יש סכנה ליציבותו של הענף. נעשו מאמצים אדירים וצוותים רבים ישבו והכינו את הצעת החוק. החוק אף עבר

בקריאה טרומית בכנסת ומסיבות שונות טורף הנושא על ידי משרד האוצר.

לאחר כניסתו של שר החקלאות, שלום שמחון, לקדנציה השנייה שלו, הוא הצהיר על כך שהוא הולך לעסוק בחילה שבה יעביר את חוק החלב ובמקביל יבטל את הפיקוח על מרבית מוצרי החלב. הוא אף חזר על מחויבותו בוועידת תנובה בחודש מרץ. בינתיים הוטל איפול מלא על התכנים של חוק החלב המוצע ולמעשה מעט מאוד גורמים שקשורים לענף, מועצת החלב וההתאחדות, מעורבים בהכנתו של החוק. כל הניסיונות להיות מעורבים נדחו והוסבר שמבחינה חוקית אין חובה על משרד החקלאות לשתף, אלא בשלב שהחוק יהיה מוכן לפני הגשתו, לשימוע ולקבלת הערות.

בשיחה שהייתה עם שר החקלאות סוכם שבתקופה הקרובה תועבר ההצעה לעיונו ולהערותיו. הנושאים החשובים בחוק הם: הבטחת התכנון, שמירה על מנגנון מחיר המטרה, הבטחת אישור תשלום מחיר החלב ללא עכבות בירוקרטיות, המשך קיומה של מועצת החלב והבטחת מנגנון הויסות.

חלקים ממחיר המטרה מעוכבים מזה כמה חודשים, מתי הם יוחזרו ליצרנים?

חל עיכוב בתשלום מחיר המטרה המלא לרבעון הראשון של 2007. בפגישה עם שר החקלאות סוכם שהמחיר יעודכן ברבעון השני באופן מלא וחלק מהחוב יתחלק גם ברבעון שלאחריו.

כל השיחות וכל הדיונים הביאו להערכה שהסיבה לעיכוב הינה לחץ של הממשלה לסיים את נושא חוק החלב והסרת הפיקוח. אנחנו רואים בזה פגיעה קשה ביותר בשכר העבודה של החקלאים.

יש זיגזג בתכנון הענף ולאחר קיצוץ במכסות בשנה שעברה יש היום מחסור בחלב

המחסור נוצר מכמה סיבות: הקיצוץ של 20 מיליון ליטר לא נעשה בהערכה נכונה על ידי מקבלי ההחלטות, לגבי ההתפתחויות בשנתיים האחרונות. חלה עלייה מרשימה בביקוש לחלב ולמוצרים, עיקר הסיבות לכך הן: תנופת הפרסום של מועצת החלב, תחרות בין המחלבות, מחלת "שפעת העופות" שהעלתה את הביקושים לחלב ועוד.

מלאי אבקת החלב התרוקנו והלחץ על פתיחת הייבוא הולך וגדל.

נראה לי שאם לא נדע לעבור את התקופה בצורה אחראית עלול נושא זה לפגוע קשה ביותר בענף החלב.

מועצת החלב בשיתוף ההתאחדות קיבלה החלטה של ייצור חלב חפשי למעשה. מובטח לכל מי שמייצר מחיר של 90% מהמחיר ובהתחשבות הסופית זה יגיע עד ל-95%. כדי לבצע את המהלך יצאו מספר המלצות מקצועיות שהתפרסמו בתקשורת. אם לא ייפרץ הייבוא אני מעריך שהמגמה תימשך גם ב-2008.

העובדים הזרים מהווים משענת קריטית ליצרנים רבים. מדוע רוצים לקצץ את ההקצאה לרפת החלב?

בגלל הלחץ הפוליטי והממשלתי הוחלט להקטין את מספר העובדים הזרים בחקלאות. משרד החקלאות עיבד קריטריונים מקצועיים שבהם מוצע שב-2008 לא יינתן עובד זר למי שמכסתו קטנה מ-550,000 ליטר. משמעות החלטה זו היא פגיעה אנושה במגזר המשפחתי. ההתאחדות פנתה לוועדה המקצועית ומקיימת איתה מגעים שוטפים לשינוי ההחלטה. התלות של משקי החלב בעובדים זרים היא תלות קריטית בעבודה 365 יום בשנה מ-4 בבוקר ועד 12 בלילה.

בנוסף לכך, יש חשיבות לייצור חלב מהדרין שמחייב עובדים זרים במאה ימים בשנה, בסופי שבוע ובמועדי ישראל.

אנחנו רואים בחומרה רבה את הפגיעה בעובדים זרים לרפת החלב ונעשה את המאבקים הנחוצים להבטיח שלא יפגעו בענף שמחזיק בקושי 700 עובדים. הוקם צוות מיוחד בהתאחדות שמטפל בנושא.

הגנבות ברפת מהוות פגיעה קשה בעמלם של היצרנים ובביטחונם האישי. מה עושים כדי למגר את התופעה?

ענף הרפת הוא מהנפגעים הגדולים של גל הגנבות בשנים האחרונות. נעשו מספר פעולות לטיפול בנושא.

חילקנו את הארץ לשני אזורים, צפון ודרום, לכל אזור מונה אחראי שממומן חלקית, על ידי ההתאחדות וכפוף לה נערכו מפגשים עם כל הדרגים: השר לביטחון

איך אתה מצליח להתמודד עם כל המשימות המורכבות שנופלות בבת אחת עליך כמזכיר ההתאחדות?

באישיות שלי לא עומדת השאלה האם אפשר להתמודד, אלא איך ונכון לטפל בנושאים הכבדים שעל הפרק. נכון שנפלו מספר רב של אירועים והחלטות ולא את כולם הזכרנו בריאיון.

אם נסכם את התקופה, יש מספר רב של נושאים שהתמודדנו איתם ופתרנו אותם יפה. כל עוד תשמור ההתאחדות על אחדות, הסכמות והליכה משותפת ביחד, יש לה כוח עצום לטפל באתגרים שעומדים בפתח.

המאבק האחרון בתנובה שדרג את מעמדה של ההתאחדות כמייצגת חקלאים ותקוותי שנמשיך לעבוד ביחד ורבים הדברים הטובים שיש בענף שחייבים לשמור עליו מכל משמר.

היו כאלו שנרתמו להצלחת התהליך באמונה בשמירה על ענף החלב וענף החקלאות, ואני גאה על כל אלו שסייעו והיו בתהליך לאורך כל הדרך.

מהמקום שבו אני מגיע קיימת עדיין גאווה במילים כמו: התיישבות, ציונות, ערכים וחקלאות.

היה קשה לראות את אלו שבאים כמונו מ"אותו הכפר" ומושיגים אלו זרים בעיניהם, ללא אמונה בשילוב של התיישבות וחקלאות. מכירת תנובה בעינינו הינה מכירת מעוז הציונות החקלאית, וזאת ניסינו לשמר, למרות שהוכשלנו.

התהליך עדיין נמשך ואנו זקוקים לכל החברים על מנת שנצליח. אנו זקוקים לתנובה מוצלחת וענף חלב שישמור על הישגיו הבינלאומיים.

אני מקווה כי נוכל לחזק את השורות ולהיות מאוחדים בהמשך התהליך, לחקיקת חוק החלב ולסיום מוצלח של המאמצים לשמור על ענף החלב.

זו הזדמנות להודות על שתוף הפעולה שלו אני זוכה מהמחלבות - תנובה, שטראוס, טרה וגד. ממועצת החלב שמהווה בסיס איתן עם הרבה רצון טוב לשתוף פעולה

תודה לאגודות האחיות "החקלאית" ו"שיאון" שיחד מובילות את הענף להצלחה וכמובן, תודה ענקית לכל יצרני החלב שכל הענף עומד עליהם. ■

- הכנס השנתי המסורתי למדעי הבקר בשיתוף של שה"מ וההתאחדות - שמצליח בצורה בלתי רגילה.

- הפעלת הבקטוסקן במעבדה בקיסריה - מכשיר משוכלל לבדיקת חיידקים בצורה סדירה.

- פרויקט שדרוג מערכות ותכנות בהתאחדות, לאחר כ-20 שנה.

- שיתוף פעולה עם מועצת החלב בכל הנושאים שעל הפרק.

- מפגש סדיר עם מנהלי המחלבות ועבודה משותפת איתם.

כל הנושאים מחייבים גיוס גדול של מאמצים של כולנו. יכול להיות שחלק מהדברים נפגעו בגין העובדה שצריך לטפל בכל הנושאים במקביל.

המחלות הווטרינריות פוגעות מאוד בעדר החלב ובייצוא. מה עושים כדי לעצור את המחלות ולפצות את החקלאים?

בשלוש השנים האחרונות מספר המחלות שפגעו ברפת הישראלית הוא מעל ומעבר למה שהיה בעבר.

מחלת הפה והטלפיים פרצה 3-4 תקופות. המקורות להתפרצות המחלה אינם קשורים למשק החלב ומקורם יותר בבקר לבשר ובצאן. נראה שבגלל צורת הענפים, לא תמיד מטופלת מערכת החיסון בצורה מושלמת. הוקמו מספר ועדות שחוקרות את הנושא.

קדחת שלושת הימים - בדרך כלל, המחלה באה מהמזרח וזו השנה השנייה ברציפות שהרפת הישראלית נפגעת ובצורה קשה, בעיקר בייצור חלב. נעשות מספר פעולות, אושרו כספים למחקרים ולחיסון, נבדק נושא יבוא חיסון מחו"ל.

קשה לתכנן יצוא במצב תחלואה כזה. המחלבות שמייצאות אינן יכולות לקלוט חלב מהאזורים שנפגעו בפה וטלפיים.

נעשים מאמצים להעביר חלב למחלבות אחרות. נפגעים גם הניסיונות ליצא זרמת פרים, לאחר מאמצים רבים לפתח שווקים מבטיחים.

אנו מטפלים יחד עם מועצת החלב והקרן לנזקי טבע בהכנת ביטוח לאובדן ייצור חלב בגין מחלות.

פנים, מפכ"ל המשטרה, מנהלי המחוזות ועוד והם גילו הרבה רצון ואמפטיה לנושא. המקרה המצער של שי דרומי הדליק הרבה נורות אדומות ומחויבות של כולם לטפל בנושא. בזהירות ניתן לומר שלאחרונה חלה ירידה בהיקף הגנבות הבקר בארץ.

מה הם הנושאים הנוספים שמונחים על סדר היום של ההתאחדות?

- חוק ההגבלים העסקיים - עולה כל שנה ומסכן את הענף - לשמחתנו, הוא הורד מסדר היום בעזרתם של חברינו בכנסת.

- ביטול הפיקוח על המחירים - עולה על ידי הממשלה והמאבק שעדיין נמשך.

- שמירה על התכנון בענף - נושא שאינו ברור למקבלי ההחלטות.

- מחיר המטרה - במתכונת ובמנגנון מוסכם ומובטח.

- פיתוח יצוא - ידע, זרמה ומבכירות.

- שיתוף פעולה עם "שיאון".

- "החקלאית" - מהזרועות שמשפיעות על הענף - התמודדות משותפת ושיתוף פעולה, שהוכיחו את חשיבותם באסונות וגם במלחמה תחת אש.

- הרפורמה - מעסיקה אותנו במשך כל ימות השנה, במעקב, בדחיפה ובדאגה לשיפור התנאים וכן בעזרה פרטנית ליצרנים מול המוסדות.

- טיפול בנושא עובדים זרים שנעשה קשה משנה לשנה.

- כנסים - במהלך השנה קיימנו כנסים אזוריים, שבהם שמענו והשמענו - אין דבר חשוב מהקשר לשטח.

- טיפול ביצרנים בצפון הארץ, עם כל הבעיות הקשות שנוצרו סביב המלחמה.

- מחלות - 3 מחלות שפרצו: פה וטלפיים, קדחת שלושת הימים וקטרת העור.

- עליות במחירי המזונות ששוחקות את התמורה ליצרנים.

- פגישות עם שר החקלאות החדש והסדרת היחסים בין משרד החקלאות לרפתנים.

- חידושים בעיתונות ההתאחדות.

- הוצאת סיכומי "ספר העדר" בעברית ובאנגלית.

- מאבק נגד יבוא מוצרי חלב שהפך לבעיה קריטית.

- התמודדות עם הצורך בהמשך קיומו של שה"מ.